

VNG Handreiking “Opsporen en ruimen van explosieven”

Enkele kanttekeningen en VNG rectificeert

Recent is door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) de Handreiking “Opsporen en ruimen van explosieven” toegestuurd aan gemeenten. De Vereniging voor Explosieven Opsporing juicht het toe dat ook de VNG het belang inziet van voorlichting richting gemeenten. Helaas zijn in de handreiking echter enkele storende onjuistheden en onvolledigheden geslopen. Hieronder worden deze samengevat.

Algemeen: relatie met ontwerp BRL-OCE

Uit de Handreiking blijkt dat deze in belangrijke mate is gebaseerd op een (oude) ontwerpversie van de BRL-OCE. Dit wordt in de Handreiking echter nergens gezegd en er wordt ook niet aangegeven welke ontwerpversie als uitgangspunt is gebruikt. Daarentegen wordt de BRL wel diverse keren genoemd, waarbij de indruk wordt gewekt dat deze reeds definitief is vastgesteld. Dit is echter nog niet het geval.

Wettelijke verankering

In de Handreiking worden diverse ‘verplichtingen’ genoemd, welke zijn overgenomen uit de ontwerpversie van de BRL-OCE. De suggestie dat dit reeds vigerende regels zijn is onjuist. De BRL is immers nog niet (wettelijk) van kracht. Pas in paragraaf 3.4.1 van de Handreiking wordt in de ‘marge’ aangehaald dat er een wettelijke verplichting komt in de Arbowetgeving. Deze aanstaande wettelijke verankering en de consequenties hiervan hadden ons inziens in de Handreiking daarentegen juist uitgebreider toegelicht moeten worden. In de Handreiking worden wel de huidige regels uit het huidige Bijdragebesluit toegelicht. Tegelijkertijd met de wettelijke verankering van de BRL-OCE in de arbowetgeving, zal het Bijdragebesluit echter integraal worden herzien. Hierover wordt in de Handreiking evenwel niets gezegd.

Overigens wordt in paragraaf 5.1 van de Handreiking nog verwezen naar de “Regeling eisen CEOB”. Voorzover ons bekend is deze regeling inmiddels echter vervangen voor de “Regeling eisen civiele explosieven opsporingsbedrijven en ruimer explosieven” (Staatscourant 23 december 2002, nummer 247). Deze regeling wordt niet genoemd, terwijl deze wel de huidige (technische) eisen bevat voor OCE-projecten die voor een rijksbijdrage in aanmerking wensen te komen.

Termen en definities

In de handreiking worden diverse termen en definities gebruikt, zonder dat daarbij bronvermelding plaatsvindt. Daarbij worden ook definities gebruikt die afwijken van de gehanteerde terminologie in de BRL-OCE. Zo wordt in paragraaf 3.5 gesproken over oppervlaktedetectie, diepe oppervlaktedetectie en dieptedetectie. Het onderscheid tussen dieptedetectie en oppervlaktedetectie is in de BRL-OCE juist niet meer gemaakt, mede omdat als gevolg van diverse technologische ontwikkelingen dit onderscheid steeds moeilijker valt te maken. De voor ons onbekende term “diepe oppervlaktedetectie” zal in ieder geval zeker tot verwarring gaan leiden.

Certificatie deelgebieden

In de Handreiking wordt nergens toegelicht dat de BRL-OCE voorziet in twee zogenoemde deelgebieden, namelijk (A) opsporing en (B) civieltechnisch opsporingsproces. Elders in deze Nieuwsbrief wordt dit uitgebreid toegelicht. Dit is juist een belangrijke onderdeel van de BRL en mag in een toelichting aan gemeenten niet ontbreken. Ook de verantwoordelijkheidsverdeling tussen beide partijen wordt hierdoor nergens toegelicht.

Vooronderzoek

In de handreiking wordt onderscheid gemaakt tussen de probleeminventarisatie en de probleemanalyse. Alleen de probleemanalyse valt binnen de werkingssfeer van de BRL en maakt straks onderdeel uit van de wettelijke verplichting om een gecertificeerd bedrijf in te schakelen. Hierover wordt in de handreiking echter niets gezegd. Indien een niet gecertificeerd bedrijf of de gemeente zelf een probleeminventarisatie uitvoert, dient het gecertificeerde opsporingsbedrijf conform de BRL-OCE bij aanvang van de probleemanalyse de resultaten van de probleeminventarisatie te 'valideren'. Hierover wordt in de handreiking eveneens niets gezegd. Uit de handreiking blijkt verder niet dat in een aparte bijlage van de BRL is opgenomen aan welke eisen de probleeminventarisatie moet voldoen. Deze bijlage zal door het opsporingsbedrijf worden gebruikt om de validiteit van eventueel uitgevoerde probleeminventarisaties vast te stellen.

Verzekeringen

In de handreiking wordt op diverse plaatsen en zeer expliciet ("heel belangrijke eis") de nadruk gelegd op de eis van de verzekering (onder meer op pagina 10, 14 en 17). Waar deze verplichting op is gebaseerd, is echter onduidelijk. In de huidige ontwerpversie van de BRL-OCE is weliswaar een paragraaf over dit onderwerp opgenomen, maar deze zal in de eindversie worden aangepast. Momenteel wordt binnen de sector en in overleg met verzekeraars nagedacht over redelijke en werkbare verzekeringseisen. Tevens wordt nagedacht over hoe dergelijke eisen uiteindelijk in de definitieve versie van de BRL moeten worden verwerkt. Ook uit het huidige Bijdragebesluit volgt, voorzover ons bekend, geen verzekeringsplicht. Wel zijn de bovenmatige verzekeringskosten declarabel.

Overleg met VNG

De Handreiking is op een aantal punten onjuist en onvolledig. De Handreiking zal ons inziens daardoor tot de nodige verwarring leiden. Onze bezwaarpunten zijn uitgebreid besproken met VNG. Inmiddels hebben wij begrepen dat een rectificatie is / wordt gezonden. Tevens heeft VNG aangekondigd in het najaar enkele informatiebijeenkomsten te organiseren. Door de VNG is toegezegd dat de VEO hierbij wordt betrokken.

Reactie EOCKL op de Handreiking Opsporen en ruimen

De handreiking van de VNG geeft vanuit het perspectief van het EOCKL niet geheel juist weer welke partijen betrokken zijn bij het opsporen van conventionele explosieven. Ook geeft de handreiking een vertekend beeld weer hoe u als gemeente om moet gaan bij het aantreffen van explosieven.

De handreiking geeft aan dat alleen civiele opsporingsbedrijven zowel vooronderzoeken als opsporingsacties voor u kunnen uitvoeren. Sinds het vrijgeven van de opsporingsmarkt in 1999 is het EOCKL eveneens een partij waardoor u een vooronderzoek of een opsporingsactie kan laten uitvoeren. Vele gemeenten of overheidsinstanties weten de weg naar het EOCKL te vinden.

In het hoofdstuk Ruiming van de handreiking wordt het scenario beschreven hoe gemeenten moeten handelen na benaderen en identificatie van een vliegtuigbom naar aanleiding van een opsporingsactie. Het gaat hier dus niet om een (spontaan) aangetroffen explosief bij in de gemeente zonder dat daar een gerichte opsporingsactie aan vooraf is gegaan, bijvoorbeeld bij het graven van een kabelsleuf. In dit geval dient u de politie rechtstreeks een melding te laten doen bij het EOCKL.

Commandant EOCKL

Luitenant-kolonel Ronald Pijtak